

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)

3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα (3. Pāthikavaggaṭṭi)

2. Η ομιλία στο μοναστήρι Ουντουμπάρικα
(2. Udumbarikasuttaṃ)

[DN 25, PTS 3.36–3.57]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα

2. Η ομιλία στο μοναστήρι Ουντουμπάρικα

Η ιστορία του περιπλανώμενου ασκητή Νιγκρόντα

49. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο όρος Γκιτζτζακούτα. Εκείνη την περίοδο ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα διέμενε στο πάρκο περιπλανώμενων ασκητών της Ουντουμπάρικα, μαζί με μια μεγάλη ακολουθία περιπλανώμενων ασκητών, περίπου τριακόσιους περιπλανώμενους ασκητές. Τότε ο οικοδεσπότης Σαντχάνα βγήκε από το Ρατζάγκαχα κατά τη διάρκεια της ημέρας για να δει τον Ευλογημένο. Τότε στον οικοδεσπότη Σαντχάνα ήρθε αυτή η σκέψη: «Δεν είναι κατάλληλη ώρα για να δω τον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είναι σε απομόνωση. Και για τους μοναχούς που αναπτύσσουν τον νου δεν είναι κατάλληλη ώρα για επίσκεψη. Οι μοναχοί που αναπτύσσουν τον νου είναι σε απομόνωση. Γιατί να μην πάω στο πάρκο περιπλανώμενων ασκητών της Ουντουμπάρικα, εκεί όπου βρίσκεται ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα;» Τότε ο οικοδεσπότης Σαντχάνα πήγε στο πάρκο περιπλανώμενων ασκητών της Ουντουμπάρικα.

50. Εκείνη την περίοδο ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα καθόταν μαζί με μια μεγάλη ακολουθία περιπλανώμενων ασκητών, που ήταν θορυβώδης, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, συζητώντας πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Δηλαδή: συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες, για υπουργούς, για στρατό, για κινδύνους, για πόλεμο, για φαγητό, για ποτό, για ρούχα, για κρεβάτια, για γιρλάντες, για αρώματα, για συγγενείς, για οχήματα, για χωριά, για κωμοπόλεις, για πόλεις, για χώρες, για γυναίκες, για ήρωες, για κουτσομπολιά του δρόμου, για κουτσομπολιά στο πηγάδι, για νεκρούς, για διάφορα πράγματα, για τον κόσμο, για τη θάλασσα, για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα, και τα λοιπά.

51. Ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είδε τον οικοδεσπότη Σαντχάνα να έρχεται από μακριά. Αφού τον είδε, προετοίμασε τη δική του ακολουθία - «Να είστε ήσυχοι, αξιότιμοι, μην κάνετε θόρυβο, αξιότιμοι. Αυτός ο μαθητής του ασκητή Γκόταμα έρχεται, ο οικοδεσπότης Σαντχάνα. Όσοι μαθητές του ασκητή Γκόταμα, λαϊκοί με λευκά ρούχα, διαμένουν στο Ρατζάγκαχα, αυτός ο οικοδεσπότης Σαντχάνα είναι ένας από αυτούς. Αυτοί οι σεβάσμιοι επιθυμούν την ησυχία, είναι πειθαρχημένοι στην ησυχία, επαινούν την ησυχία. Ίσως γνωρίζοντας ότι η ακολουθία είναι ήσυχη, να σκεφτεί να πλησιάσει». Όταν αυτό ειπώθηκε, οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί.

52. Τότε ο οικοδεσπότης Σαντχάνα πήγε προς τον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα, και αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Σαντχάνα είπε στον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα: «Διαφορετικά αυτοί οι αξιότιμοι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές, αφού συγκεντρωθούν και συναθροιστούν, θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες

φωνές, διαβιώνουν αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Δηλαδή: συζήτηση για βασιλιάδες... κ.λπ... για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα, και τα λοιπά. Διαφορετικά όμως εκείνος ο Ευλογημένος συχνάζει σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, ήσυχα, χωρίς θόρυβο, χωρίς ανθρώπινη κίνηση, κατάλληλα για απόκρυφες πράξεις ανθρώπων, κατάλληλα για απομόνωση».

53. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είπε στον οικοδεσπότη Σαντχάνα: «Ας γνωρίζεις, οικοδεσπότη, με ποιον ο ασκητής Γκόταμα συνομιλεί, με ποιον συζητά, με ποιον επιτυγχάνει διαύγεια της σοφίας; Η σοφία του ασκητή Γκόταμα έχει καταστραφεί στις άδειες οικίες· ο ασκητής Γκόταμα δεν κυκλοφορεί σε συνελεύσεις· δεν είναι ικανός για συνομιλία. Αυτός συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Όπως ακριβώς μια τυφλή αγελάδα που περιφέρεται στα όρια συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Ακριβώς έτσι η σοφία του ασκητή Γκόταμα έχει καταστραφεί στις άδειες οικίες· ο ασκητής Γκόταμα δεν κυκλοφορεί σε συνελεύσεις· δεν είναι ικανός για συνομιλία. Αυτός συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Έλα, οικοδεσπότη, αν ο ασκητής Γκόταμα ερχόταν σε αυτή τη συνέλευση, με μία μόνο ερώτηση θα τον αποσυντονίζαμε, θα τον ανατρέπαμε, θα έλεγα, σαν άδεια στάμνα».

54. Ο Ευλογημένος άκουσε με το στοιχείο της θείας ακοής, εξαγνισμένο, που υπερβαίνει το ανθρώπινο, αυτή τη συνομιλία του οικοδεσπότη Σαντχάνα με τον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα. Τότε ο Ευλογημένος, αφού κατέβηκε από το όρος Γκιτζτζακούτα, πήγε στο Μορανιβάπα στην όχθη της Σουμαγκαντχά· αφού πλησίασε, περπατούσε στο ύπαιθρο στο Μορανιβάπα στην όχθη της Σουμαγκαντχά. Ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είδε τον Ευλογημένο να περπατά στο ύπαιθρο στο Μορανιβάπα στην όχθη της Σουμαγκαντχά. Αφού τον είδε, προετοίμασε τη δική του ακολουθία - «Να είστε ήσυχοι, αξιότιμοι, μην κάνετε θόρυβο, αξιότιμοι, αυτός ο ασκητής Γκόταμα περπατά στο ύπαιθρο στο Μορανιβάπα στην όχθη της Σουμαγκαντχά. Αυτός ο σεβάσμιος επιθυμεί την ησυχία και επαινεί την ησυχία. Ίσως γνωρίζοντας ότι η ακολουθία είναι ήσυχη, να σκεφτεί να πλησιάσει. Αν ο ασκητής Γκόταμα ερχόταν σε αυτή την ακολουθία, θα του θέταμε αυτή την ερώτηση - "Ποια είναι, σεβάσμιε κύριε, η διδασκαλία του Ευλογημένου, με την οποία ο Ευλογημένος πειθαρχεί τους μαθητές, με την οποία οι μαθητές πειθαρχημένοι από τον Ευλογημένο, έχοντας επιτύχει ανακούφιση, διακηρύσσουν την πρόθεση για τις βασικές αρχές της άγιας ζωής;"» Όταν αυτό ειπώθηκε, οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί.

Η διδασκαλία της αποστροφής προς τον αυστηρό ασκητισμό

55. Τότε ο Ευλογημένος πήγε προς τον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είπε στον Ευλογημένο: «Ελάτε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε, καλώς ήρθατε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε. Μετά από πολύ καιρό, Σεβάσμιε Κύριε, ο Ευλογημένος βρήκε την ευκαιρία, δηλαδή να έρθει εδώ. Καθίστε, Σεβάσμιε Κύριε, Ευλογημένε, αυτό το κάθισμα είναι προετοιμασμένο». Ο Ευλογημένος κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Και ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα, αφού πήρε κάποιο χαμηλό κάθισμα, κάθισε στο πλάι. Στον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Για ποιο θέμα, Νιγκρόντα, συζητάτε τώρα που είστε συγκεντρωμένοι εδώ, και ποια ήταν η συζήτηση που διακόπηκε;» Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είπε στον Ευλογημένο: «Εδώ, Σεβάσμιε Κύριε, είδαμε τον Ευλογημένο να περπατά στο ύπαιθρο στο Μορανιβάπα στην όχθη της Σουμαγκαντχά, και αφού τον

είδαμε, είπαμε έτσι: 'Αν ο ασκητής Γκόταμα ερχόταν σε αυτή την ακολουθία, θα του θέταμε αυτή την ερώτηση - "Ποια είναι, σεβάσμιε κύριε, η διδασκαλία του Ευλογημένου, με την οποία ο Ευλογημένος πειθαρχεί τους μαθητές, με την οποία οι μαθητές πειθαρχημένοι από τον Ευλογημένο, έχοντας επιτύχει ανακούφιση, διακηρύσσουν την πρόθεση για τις βασικές αρχές της άγιας ζωής;" Αυτή ήταν η συζήτησή μας που διακόπηκε, Σεβάσμιε Κύριε· τότε έφτασε ο Ευλογημένος».

56. «Αυτό είναι δύσκολο να γνωριστεί, Νιγκρόντα, από εσένα που έχεις διαφορετική άποψη, διαφορετική αποδοχή, διαφορετική προτίμηση, διαφορετική άσκηση και διαφορετική διδαχή δασκάλου, με την οποία εγώ πειθαρχώ τους μαθητές, με την οποία οι μαθητές πειθαρχημένοι από εμένα, έχοντας επιτύχει ανακούφιση, διακηρύσσουν την πρόθεση για τις βασικές αρχές της άγιας ζωής. Έλα λοιπόν, ρώτησέ με, Νιγκρόντα, μια ερώτηση σχετικά με τη διδαχή του δασκάλου σου για την αποστροφή του κακού - "Πώς, σεβάσμιε κύριε, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι πλήρης, πώς είναι ατελής;" Όταν αυτό ειπώθηκε, οι περιπλανώμενοι ασκητές έγιναν θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες κραυγές - «Είναι καταπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ, είναι εκπληκτικό, πράγματι, αγαπητέ, η μεγάλη υπερφυσική δύναμη και η μεγάλη ισχύς του ασκητή Γκόταμα, που θα αφήσει κατά μέρος τη δική του διδασκαλία και θα προσκαλέσει για νουθεσία με τη διδασκαλία άλλων».

57. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα, αφού έκανε εκείνους τους περιπλανώμενους ασκητές να σιωπήσουν, είπε στον Ευλογημένο: «Εμείς, σεβάσμιε κύριε, υποστηρίζουμε τον αυστηρό ασκητισμό και την αποστροφή, θεωρούμε τον αυστηρό ασκητισμό και την αποστροφή ως ουσία, διαμένουμε προσκολλημένοι στον αυστηρό ασκητισμό και την αποστροφή. Πώς, σεβάσμιε κύριε, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι πλήρης, πώς είναι ατελής;»

«Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι γυμνός ασκητής, χωρίς περιορισμούς στη συμπεριφορά του, γλείφει τα χέρια του, δεν έρχεται όταν του λένε "έλα, σεβάσμιε", δεν στέκεται όταν του λένε "στάσου, σεβάσμιε", δεν δέχεται τροφή που του φέρνουν, ούτε τροφή ειδικά παρασκευασμένη για αυτόν, ούτε συναινεί σε πρόσκληση. Αυτός δεν δέχεται τροφή από το στόμιο της στάμνας, δεν δέχεται από το στόμιο του καλαθιού, ούτε πέρα από το κατώφλι, ούτε πέρα από ένα ραβδί, ούτε πέρα από ένα γουδοχέρι, ούτε από δύο που τρώνε μαζί, ούτε από έγκυο γυναίκα, ούτε από γυναίκα που θηλάζει, ούτε από γυναίκα που συνευρίσκεται με άνδρα, ούτε από συλλογές τροφής, ούτε όπου στέκεται σκύλος, ούτε όπου πετούν μύγες σε σμήνη, δεν τρώει ψάρι, δεν τρώει κρέας, δεν πίνει οينوπνευματώδη ποτά, δεν πίνει ζυμωμένα ποτά, δεν πίνει νερό από πίτουρα. Αυτός είτε παίρνει τροφή από ένα σπίτι και τρώει μία μπουκιά, είτε παίρνει τροφή από δύο σπίτια και τρώει δύο μπουκιές, είτε παίρνει τροφή από επτά σπίτια και τρώει επτά μπουκιές· συντηρείται ακόμη και με μία μερίδα, συντηρείται ακόμη και με δύο μερίδες, συντηρείται ακόμη και με επτά μερίδες· τρώει τροφή ακόμη και μία φορά την ημέρα, τρώει τροφή ακόμη και μία φορά κάθε δύο ημέρες, τρώει τροφή ακόμη και μία φορά κάθε επτά ημέρες· έτσι διαμένει αφοσιωμένος σε τέτοιου είδους επιδίωξη περιοδικής κατανάλωσης τροφής ακόμη και κάθε μισό μήνα. Αυτός τρώει λαχανικά, ή τρώει κεχρί, ή τρώει άγριο ρύζι, ή τρώει απορρίμματα δέρματος, ή τρώει βρύα, ή τρώει πίτουρα, ή τρώει καμένο ρύζι από τον πάτο της κατσαρόλας, ή τρώει πίτα σησαμιού, ή τρώει χορτάρι, ή τρώει κοπριά αγελάδας· συντηρείται με ρίζες και καρπούς του δάσους τρώγοντας

πεσμένους καρπούς. Αυτός φορά κανναβένια ρούχα, φορά μεικτά ρούχα, φορά ρούχα από νεκρούς, φορά κουρέλια, φορά φλοιό δέντρου, φορά δέρμα αντιλόπης, φορά σχισμένο δέρμα αντιλόπης, φορά ένδυμα από γρασίδι κούσα, φορά ένδυμα από φλοιό, φορά ένδυμα από ξύλινες πλάκες, φορά κουβέρτα από ανθρώπινα μαλλιά, φορά κουβέρτα από τρίχες ουράς αλόγου, φορά ένδυμα από φτερά κουκουβάγιας, ξεριζώνει τα μαλλιά και τα γένια του αφοσιωμένος στην πρακτική του ξεριζώματος μαλλιών και γενιών, στέκεται όρθιος αρνούμενος να καθίσει, οκλάζει αφοσιωμένος στην επίμονη προσπάθεια του οκλαδόν, κοιμάται σε αγκάθια φτιάχνοντας κρεβάτι από αγκάθια, κοιμάται σε ξύλινη σανίδα, κοιμάται στο γυμνό έδαφος, κοιμάται μόνο στη μία πλευρά καλυμμένος με σκόνη και βρωμιά, διαμένει στο ύπαιθρο κοιμώμενος όπου βρεθεί, τρώει ακαθαρσίες αφοσιωμένος στην κατανάλωση ακαθαρσιών, δεν πίνει νερό αφοσιωμένος στην αποχή από νερό, και διαμένει αφοσιωμένος στην πρακτική της βύθισης στο νερό τρεις φορές την ημέρα συμπεριλαμβανομένου του βραδιού. Τι νομίζεις, Νιγκρόντα, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι πλήρης ή ατελής;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι πλήρης, όχι ατελής». «Ακόμη και σε αυτόν τον πλήρη αυστηρό ασκητισμό και αποστροφή, Νιγκρόντα, εγώ λέω ότι υπάρχουν πολλών ειδών ακαθαρσίες».

Οι ακαθαρσίες

58. «Πώς όμως, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος λέει ότι υπάρχουν πολλών ειδών ακαθαρσίες σε αυτόν τον πλήρη αυστηρό ασκητισμό και αποστροφή;» «Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό είναι ικανοποιημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό είναι ικανοποιημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό μεθά, παραλύει και περιπίπτει σε αμέλεια. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό μεθά, παραλύει και περιπίπτει σε αμέλεια. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

59. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη είναι ικανοποιημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη είναι ικανοποιημένος, με ολοκληρωμένο σκοπό. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη μεθά, παραλύει και περιπίπτει σε αμέλεια. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη μεθά, παραλύει και περιπίπτει σε αμέλεια. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

60. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής διαπράττει διαχωρισμό στις τροφές - 'αυτό μου αρέσει, αυτό δεν μου αρέσει'. Και ό,τι δεν του αρέσει, το εγκαταλείπει με προσκόλληση. Ενώ ό,τι του αρέσει, το καταναλώνει με λαχτάρα, με πάθος, με υπερβολή, χωρίς να βλέπει τον κίνδυνο, χωρίς σοφία για τη διαφυγή... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό εξαιτίας της προσκόλλησης στο υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη - 'θα με τιμούν οι βασιλείς, οι βασιλικοί υπουργοί, οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι, οι οικοδεσπότες και οι αιρετικοί'... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

61. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής υποτιμά κάποιον ασκητή ή βραχμάνο - "Τι όμως αυτός που ζει με πολλά, τρώει τα πάντα. Δηλαδή: σπόρους ριζών, σπόρους κορμών, σπόρους κονδύλων, σπόρους βλαστών, και πέμπτο, σπόρους σπόρων, κεραυνός σε σχήμα τροχού, ψεύτικα δόντια, με το πρόσχημα του ασκητή"... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής βλέπει κάποιον ασκητή ή βραχμάνο να τιμάται, να σέβονται, να του αποδίδουν ευλάβεια και να του δείχνουν ευσέβεια στις οικογένειες. Αφού τον είδε, σκέφτεται: "Αυτόν λοιπόν που ζει με πολλά, οι οικογένειες τον τιμούν, τον σέβονται, του αποδίδουν ευλάβεια και του δείχνουν ευσέβεια. Εμένα όμως, τον αυστηρό ασκητή που ζει λιτά, οι οικογένειες δεν με τιμούν, δεν με σέβονται, δεν μου αποδίδουν ευλάβεια και δεν μου δείχνουν ευσέβεια", έτσι αυτός δημιουργεί ζήλια και τσιγκουνιά στις οικογένειες... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

62. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής κάθετα σε μέρος ορατό... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής περιφέρεται στις οικογένειες επιδεικνύοντας τον εαυτό του - 'αυτό επίσης ανήκει στον ασκητισμό μου, αυτό επίσης ανήκει στον ασκητισμό μου'... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία

του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής επιδίδεται σε κάτι κρυφά. Αυτός, όταν ερωτάται 'σου αρέσει αυτό;', ενώ δεν του αρέσει λέει - 'μου αρέσει'. Ενώ του αρέσει λέει - 'δεν μου αρέσει'. Έτσι αυτός γίνεται κάποιος που λέει συνειδητό ψέμα... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν αποδέχεται μια επεξήγηση που πρέπει να αποδεχθεί, που είναι πραγματικά ορθή, του Τατχάγκατα ή ενός μαθητή του Τατχάγκατα που διδάσκει τη Διδασκαλία... κ.λπ... Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

63. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι οργίλος και μνησίκακος. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι οργίλος και μνησίκακος. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι υποτιμητικός και δεν υπάρχει... κ.λπ... είναι ζηλόφθονος και τσιγκούνης... είναι δόλιος και απατηλός... είναι ισχυρογνώμονας και υπεροπτικός... έχει κακόβουλες επιθυμίες και υποκύπτει σε κακόβουλες επιθυμίες... έχει λανθασμένες απόψεις και διακατέχεται από ακραία άποψη... είναι αγκιστρωμένος στις προσωπικές του απόψεις, ο διατηρών με πείσμα τις προσωπικές του απόψεις, εγκαταλείπων τις προσωπικές του απόψεις με δυσκολία. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι αγκιστρωμένος στις προσωπικές του απόψεις, ο διατηρών με πείσμα τις προσωπικές του απόψεις, εγκαταλείπων τις προσωπικές του απόψεις με δυσκολία. Αυτή επίσης, Νιγκρόντα, είναι ακαθαρσία του αυστηρού ασκητή.

«Τι νομίζεις, Νιγκρόντα, αυτές οι ακαθαρσίες του αυστηρού ασκητισμού και της αποστροφής είναι ακαθαρσίες ή δεν είναι ακαθαρσίες;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αυτές είναι ακαθαρσίες του αυστηρού ασκητισμού και της αποστροφής, δεν είναι μη-ακαθαρσίες. Είναι δυνατόν, σεβάσμιε κύριε, κάποιος αυστηρός ασκητής εδώ να διακατέχεται από όλες αυτές τις ακαθαρσίες· τι να πει κανείς για κάποια από αυτές;»

Η πραγματεία για την επίτευξη της αγνής επιφάνειας

64. «Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό δεν είναι ικανοποιημένος, χωρίς ολοκληρωμένο σκοπό. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό δεν είναι ικανοποιημένος, χωρίς ολοκληρωμένο σκοπό. Έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό δεν μεθά, δεν παραλύει, δεν περιπίπτει σε αμέλεια... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

65. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη δεν είναι ικανοποιημένος,

χωρίς ολοκληρωμένο σκοπό... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό, και με αυτόν τον αυστηρό ασκητισμό παράγει υλικό κέρδος, τιμή και φήμη, και με αυτό το υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη δεν μεθά, δεν παραλύει, δεν περιπίπτει σε αμέλεια... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

66. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν διαπράττει διαχωρισμό στις τροφές - 'αυτό μου αρέσει, αυτό δεν μου αρέσει'. Και ό,τι δεν του αρέσει, το εγκαταλείπει χωρίς προσκόλληση. Ενώ ό,τι του αρέσει, το καταναλώνει χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν αναλαμβάνει τον αυστηρό ασκητισμό εξαιτίας της προσκόλλησης στο υλικό κέρδος, την τιμή και τη φήμη - 'θα με τιμούν οι βασιλείς, οι βασιλικοί υπουργοί, οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι, οι οικοδεσπότες και οι αιρετικοί'... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

67. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν υποτιμά κάποιον ασκητή ή βραχμάνο - "Τι όμως αυτός που ζει με πολλά, τρώει τα πάντα. Δηλαδή: σπόρους ριζών, σπόρους κορμών, σπόρους κονδύλων, σπόρους βλαστών, και πέμπτο, σπόρους σπόρων, κεραυνός σε σχήμα τροχού, ψεύτικα δόντια, με το πρόσχημα του ασκητή"... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής βλέπει κάποιον ασκητή ή βραχμάνο να τιμάται, να σέβονται, να του αποδίδουν ευλάβεια και να του δείχνουν ευσέβεια στις οικογένειες. Αφού τον είδε, δεν σκέφτεται έτσι - "Αυτόν λοιπόν που ζει με πολλά, οι οικογένειες τον τιμούν, τον σέβονται, του αποδίδουν ευλάβεια και του δείχνουν ευσέβεια. Εμένα όμως, τον αυστηρό ασκητή που ζει λιτά, οι οικογένειες δεν με τιμούν, δεν με σέβονται, δεν μου αποδίδουν ευλάβεια και δεν μου δείχνουν ευσέβεια", έτσι αυτός δεν δημιουργεί ζήλια και τσιγκουνιά στις οικογένειες... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

68. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν κάθεται σε μέρος ορατό... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν περιφέρεται στις οικογένειες επιδεικνύοντας τον εαυτό του - 'αυτό επίσης ανήκει στον ασκητισμό μου, αυτό επίσης ανήκει στον ασκητισμό μου'... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν επιδίδεται σε τίποτα κρυφά, αυτός - όταν ερωτάται 'σου αρέσει αυτό;', ενώ δεν του αρέσει λέει - 'δεν μου αρέσει'. Ενώ του αρέσει λέει - 'μου αρέσει'. Έτσι αυτός δεν γίνεται κάποιος που λέει συνειδητό ψέμα... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής αποδέχεται μια επεξήγηση που πρέπει να αποδεχθεί, που είναι πραγματικά ορθή, του Τατχάγκατα ή ενός μαθητή του Τατχάγκατα που διδάσκει τη Διδασκαλία... κ.λπ... έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

69. «Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι χωρίς οργή και χωρίς μνησικακία. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι χωρίς οργή και χωρίς μνησικακία, έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Επιπλέον, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι χωρίς υποτίμηση και χωρίς περιφρόνηση... κ.λπ... είναι χωρίς ζήλια και χωρίς τσιγκουνιά... είναι χωρίς δολιότητα και χωρίς απάτη... είναι χωρίς ισχυρογνωμοσύνη και χωρίς υπεροψία... δεν έχει κακόβουλες επιθυμίες και δεν υποκύπτει σε κακόβουλες επιθυμίες... δεν έχει λανθασμένες απόψεις και δεν διακατέχεται από ακραία άποψη... δεν είναι αγκιστρωμένος στις προσωπικές του απόψεις, δεν διατηρεί με πείσμα τις προσωπικές του απόψεις, εγκαταλείπει τις προσωπικές του απόψεις με ευκολία. Επειδή, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν είναι αγκιστρωμένος στις προσωπικές του απόψεις, δεν διατηρεί με πείσμα τις προσωπικές του απόψεις, εγκαταλείπει τις προσωπικές του απόψεις με ευκολία. Έτσι αυτός σε εκείνη την κατάσταση είναι αγνός.

«Τι νομίζεις, Νιγκρόντα, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός ή μη αγνός;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός, όχι μη αγνός, και έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία». «Όχι, Νιγκρόντα, σε αυτό το σημείο ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή δεν έχει φτάσει στην κορυφή και δεν έχει φτάσει στην ουσία· αλλά έχει φτάσει μόνο στον φλοιό».

Η πραγματεία για την επίτευξη του αγνού φλοιού

70. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία; Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας με οδηγήσει ο Ευλογημένος στην κορυφή του αυστηρού ασκητισμού και της αποστροφής, ας με οδηγήσει στην ουσία». «Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση. Και πώς, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση; Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής δεν σκοτώνει έμβιο ον, δεν διατάζει να σκοτωθεί έμβιο ον, δεν συναινεί σε αυτόν που σκοτώνει έμβιο ον. Δεν παίρνει το μη δοσμένο, δεν διατάζει να παρθεί το μη δοσμένο, δεν συναινεί σε αυτόν που παίρνει το μη δοσμένο. Δεν ψεύδεται, δεν διατάζει να ψευστεί, δεν συναινεί σε αυτόν που ψεύδεται. Δεν επιθυμεί τα είδη αισθησιακής ηδονής, δεν διατάζει να επιθυμηθούν τα είδη αισθησιακής ηδονής, δεν συναινεί σε αυτόν που επιθυμεί τα είδη αισθησιακής ηδονής. Έτσι, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση.

«Όταν, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση, αυτό του ανήκει λόγω της ιδιότητας του αυστηρού ασκητή. Αυτός προχωρεί και δεν επιστρέφει σε κατώτερη ζωή. Αυτός αναζητά ένα απομονωμένο κατάλυμα - ένα δάσος, τη βάση ενός δένδρου, ένα βουνό, μια χαράδρα, μια σπηλιά στο βουνό, ένα νεκροταφείο, ένα βαθύ δάσος, ένα ανοιχτό μέρος, έναν σωρό από άχυρα. Αυτός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, κάθεται

διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο. Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία στον κόσμο, διαμένει με νου απαλλαγμένο από πλεονεξία, καθαρίζει τη συνείδηση από την πλεονεξία. Έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό και τη μοχθηρία, διαμένει με νου χωρίς κακία, γεμάτος συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων, καθαρίζει τη συνείδηση από τον θυμό και τη μοχθηρία. Έχοντας εγκαταλείψει τη νωθρότητα και την υπνηλία, διαμένει απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία, με αντίληψη του φωτός, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, καθαρίζει τη συνείδηση από τη νωθρότητα και την υπνηλία. Έχοντας εγκαταλείψει την ανησυχία και την τύψη, διαμένει χωρίς ανησυχία, με εσωτερικά γαλήνιο νου, καθαρίζει τη συνείδηση από την ανησυχία και την τύψη. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, διαμένει έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, χωρίς αμφιβολία για τις καλές νοητικές καταστάσεις, καθαρίζει τη συνείδηση από τη σκεπτικιστική αμφιβολία.

71. «Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει. Ομοίως τη δεύτερη. Ομοίως την τρίτη. Ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει. Ομοίως τη δεύτερη. Ομοίως την τρίτη. Ομοίως την τέταρτη. Έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει.

«Τι νομίζεις, Νιγκρόντα. Αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός ή μη αγνός;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός, όχι μη αγνός, και έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία». «Όχι, Νιγκρόντα, σε αυτό το σημείο ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή δεν έχει φτάσει στην κορυφή και δεν έχει φτάσει στην ουσία· αλλά έχει φτάσει μόνο στο δέρμα».

Η πραγματεία για την επίτευξη του αγνού σομφού ξύλου

72. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία; Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας με οδηγήσει ο Ευλογημένος στην κορυφή του αυστηρού ασκητισμού και της αποστροφής, ας με οδηγήσει στην ουσία». «Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση. Και πώς, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση; Κ.λπ... Όταν, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση, αυτό του ανήκει λόγω της ιδιότητας του αυστηρού ασκητή. Αυτός προχωρεί και δεν επιστρέφει σε κατώτερη ζωή. Αυτός αναζητά ένα απομονωμένο κατάλυμα... κ.λπ... Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ,

εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις, δηλαδή: μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις, δέκα γεννήσεις, είκοσι γεννήσεις, τριάντα γεννήσεις, σαράντα γεννήσεις, πενήντα γεννήσεις, εκατό γεννήσεις, χίλιες γεννήσεις, εκατό χιλιάδες γεννήσεις, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους διαστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής και διαστολής του σύμπαντος - 'εκεί ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής, και πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εκεί· εκεί επίσης ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής, και πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εδώ'. Έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους.

«Τι νομίζεις, Νιγκρόντα, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός ή μη αγνός;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός, όχι μη αγνός, και έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία». «Όχι, Νιγκρόντα, σε αυτό το σημείο ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή δεν έχει φτάσει στην κορυφή και δεν έχει φτάσει στην ουσία· αλλά έχει φτάσει μόνο στον σομόφ».

Η πραγματεία για την επίτευξη της αγνής κορυφής και της ουσίας

73. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία; Καλώς, σεβάσμιε κύριε, ας με οδηγήσει ο Ευλογημένος στην κορυφή του αυστηρού ασκητισμού και της αποστροφής, ας με οδηγήσει στην ουσία». «Εδώ, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση. Και πώς, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση; Κ.λπ... Όταν, Νιγκρόντα, ένας αυστηρός ασκητής είναι συγκρατημένος με την τετραμερή αυτοσυγκράτηση, αυτό του ανήκει λόγω της ιδιότητας του αυστηρού ασκητή. Αυτός προχωρεί και δεν επιστρέφει σε κατώτερη ζωή. Αυτός αναζητά ένα απομονωμένο κατάλυμα... κ.λπ... Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις. Δηλαδή: μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις... κ.λπ... έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους. Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους - «Αυτά τα αξιοσέβαστα όντα, βεβαίως, διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Ενώ αυτά τα αξιοσέβαστα όντα διακατέχονται από καλή σωματική

συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο". Έτσι με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους.

«Τι νομίζεις, Νιγκρόντα, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός ή μη αγνός;» «Σίγουρα, σεβάσμιε κύριε, αν αυτό είναι έτσι, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή είναι αγνός, όχι μη αγνός, και έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία».

74. «Σε αυτό το σημείο, Νιγκρόντα, ο αυστηρός ασκητισμός και η αποστροφή έχει φτάσει στην κορυφή και έχει φτάσει στην ουσία. Έτσι λοιπόν, Νιγκρόντα, αυτό που μου είπες - "Ποια είναι, σεβάσμιε κύριε, η διδασκαλία του Ευλογημένου, με την οποία ο Ευλογημένος πειθαρχεί τους μαθητές, με την οποία οι μαθητές πειθαρχημένοι από τον Ευλογημένο, έχοντας επιτύχει ανακούφιση, διακηρύσσουν την πρόθεση για τις βασικές αρχές της άγιας ζωής;" Έτσι λοιπόν αυτή, Νιγκρόντα, είναι η κατάσταση πιο ανώτερη και πιο εξαίσια, με την οποία εγώ πειθαρχώ τους μαθητές, με την οποία οι μαθητές πειθαρχημένοι από εμένα, έχοντας επιτύχει ανακούφιση, διακηρύσσουν την πρόθεση για τις βασικές αρχές της άγιας ζωής».

Όταν αυτό ειπώθηκε, οι περιπλανώμενοι ασκητές έγιναν θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες κραυγές - «Εδώ εμείς χαθήκαμε μαζί με τους δασκάλους μας, εμείς δεν κατανοούμε τίποτα ανώτερο από αυτό».

Η απογοήτευση του Νιγκρόντα

75. Όταν ο οικοδεσπότης Σαντχάνα κατάλαβε - «Στην πραγματικότητα τώρα αυτοί οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές ακούν τα λόγια του Ευλογημένου, δίνουν προσοχή, εδραιώνουν τον νου τους για την τελική απελευθερωτική γνώση». Τότε είπε στον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα: «Έτσι λοιπόν, σεβάσμιε κύριε Νιγκρόντα, αυτό που μου είπες - 'Ας γνωρίζεις, οικοδεσπότη, με ποιον ο ασκητής Γκόταμα συνομιλεί, με ποιον συζητά, με ποιον επιτυγχάνει διαύγεια της σοφίας; Η σοφία του ασκητή Γκόταμα έχει καταστραφεί στις άδειες οικίες· ο ασκητής Γκόταμα δεν κυκλοφορεί σε συνελεύσεις· δεν είναι ικανός για συνομιλία. Αυτός συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Όπως ακριβώς μια τυφλή αγελάδα που περιφέρεται στα όρια συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Ακριβώς έτσι η σοφία του ασκητή Γκόταμα έχει καταστραφεί στις άδειες οικίες· ο ασκητής Γκόταμα δεν κυκλοφορεί σε συνελεύσεις· δεν είναι ικανός για συνομιλία· Αυτός συχνάζει μόνο σε απομονωμένα μέρη. Έλα, οικοδεσπότη, αν ο ασκητής Γκόταμα ερχόταν σε αυτή τη συνέλευση, με μία μόνο ερώτηση θα τον αποσυντονίζαμε, θα τον ανατρέπαμε, θα έλεγα, σαν άδεια στάμνα'. Αυτός λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος έφτασε εδώ· τώρα λοιπόν κάντε τον να μην κυκλοφορεί σε συνελεύσεις, κάντε τον σαν τυφλή αγελάδα που περιφέρεται στα όρια, με μία μόνο ερώτηση αποσυντονίστε τον, ανατρέψτε τον σαν άδεια στάμνα». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα έμεινε σιωπηλός, ντροπιασμένος, με σκυμμένους ώμους, με το κεφάλι κάτω, σκεπτόμενος βαθιά, χωρίς οξυδέρκεια, καθισμένος.

76. Τότε ο Ευλογημένος, γνωρίζοντας ότι ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα ήταν σιωπηλός, ταραγμένος, με πεσμένους ώμους, με το κεφάλι σκυμμένο, σκεπτικός και χωρίς απάντηση, είπε στον περιπλανώμενο ασκητή Νιγκρόντα: «Είναι αλήθεια, λοιπόν, Νιγκρόντα, ότι αυτά τα λόγια ειπώθηκαν από σένα;» «Αλήθεια, σεβάσμιε κύριε, αυτά τα λόγια ειπώθηκαν από μένα, σαν αδαή, σαν μπερδεμένο, σαν ανίκανο». «Τι νομίζεις, Νιγκρόντα. Τι έχεις ακούσει από τους μεγαλύτερους και ηλικιωμένους περιπλανώμενους ασκητές, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε: "Εκείνοι οι Άξιοι, οι Πλήρως Αυτοφωτισμένοι που υπήρξαν στο παρελθόν, έτσι εκείνοι οι Ευλογημένοι, αφού συγκεντρώνονταν και συναθροίζονταν, θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, διαβιούσαν αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Δηλαδή: συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες... κ.λπ... για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα, και τα λοιπά. Όπως εσύ τώρα μαζί με τον δάσκαλό σου. Ή μήπως έτσι εκείνοι οι Ευλογημένοι συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, ήσυχα, χωρίς θόρυβο, χωρίς ανθρώπινη κίνηση, κατάλληλα για απόκρυφες πράξεις ανθρώπων, κατάλληλα για απομόνωση, όπως εγώ τώρα;»

«Έχω ακούσει αυτό, σεβάσμιε κύριε. Από τους μεγαλύτερους και ηλικιωμένους περιπλανώμενους ασκητές, τους δασκάλους και τους δασκάλους των δασκάλων, να λένε: "Εκείνοι οι Άξιοι, οι Πλήρως Αυτοφωτισμένοι που υπήρξαν στο παρελθόν, δεν διαβιούσαν έτσι εκείνοι οι Ευλογημένοι, αφού συγκεντρώνονταν και συναθροίζονταν, θορυβώδεις, με δυνατές φωνές και μεγάλες φωνές, αφοσιωμένοι σε πολλά είδη άσκοπης συζήτησης. Δηλαδή: συζήτηση για βασιλιάδες, για κλέφτες... κ.λπ... για το πώς γίνονται και δεν γίνονται τα πράγματα, και τα λοιπά, όπως εγώ τώρα μαζί με τον δάσκαλό μου. Έτσι εκείνοι οι Ευλογημένοι συχνάζουν σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση, ήσυχα, χωρίς θόρυβο, χωρίς ανθρώπινη κίνηση, κατάλληλα για απόκρυφες πράξεις ανθρώπων, κατάλληλα για απομόνωση, όπως ο Ευλογημένος τώρα"».

«Σε σένα, Νιγκρόντα, που είσαι νοήμων, μνήμων και ηλικιωμένος, δεν ήρθε αυτή η σκέψη: "Ο Ευλογημένος είναι Φωτισμένος και διδάσκει τη Διδασκαλία για τον φωτισμό· ο Ευλογημένος είναι δαμασμένος και διδάσκει τη Διδασκαλία για το δάμασμα· ο Ευλογημένος είναι γαλήνιος και διδάσκει τη Διδασκαλία για τη νοητική ηρεμία· ο Ευλογημένος έχει διαβεί και διδάσκει τη Διδασκαλία για τη διάβαση· ο Ευλογημένος έχει επιτύχει το τελικό Νιμπάνα και διδάσκει τη Διδασκαλία για το τελικό Νιμπάνα";»

Η πραγμάτωση του τελικού στόχου της άγιας ζωής

77. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Νιγκρόντα είπε στον Ευλογημένο: «Ένα σφάλμα με κατέλαβε, σεβάσμιε κύριε, σαν αδαή, σαν συγχυσμένο, σαν φαύλο, που μίλησα έτσι στον Ευλογημένο. Ας δεχθεί ο Ευλογημένος, σεβάσμιε κύριε, το σφάλμα μου ως σφάλμα, για αυτοσυγκράτηση στο μέλλον». «Πράγματι, Νιγκρόντα, ένα σφάλμα σε κατέλαβε σαν αδαή, σαν συγχυσμένο, σαν φαύλο, που μου μίλησες έτσι. Αλλά επειδή, Νιγκρόντα, βλέποντας το σφάλμα ως σφάλμα επανορθώνεις σύμφωνα με τη Διδασκαλία, αυτό το δεχόμαστε από εσένα. Διότι αυτή είναι πρόοδος, Νιγκρόντα, στη διαγωγή των ευγενών, όταν κάποιος βλέποντας το σφάλμα ως σφάλμα επανορθώνει σύμφωνα με τη Διδασκαλία και επιτυγχάνει αυτοσυγκράτηση στο μέλλον. Εγώ όμως, Νιγκρόντα, λέω έτσι:

"Ας έρθει ένας νοήμων άνθρωπος, χωρίς δολιότητα, χωρίς απάτη, με ευθεία φύση· εγώ θα τον καθοδηγήσω, εγώ θα διδάξω τη Διδασκαλία. Ακολουθώντας σύμφωνα με τις οδηγίες, για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, θα παραμείνει σε επτά χρόνια. Ας αφήσουμε, Νιγκρόντα, τα επτά χρόνια. Ας έρθει ένας νοήμων άνθρωπος, χωρίς δολιότητα, χωρίς απάτη, με ευθεία φύση· εγώ θα τον καθοδηγήσω, εγώ θα διδάξω τη Διδασκαλία. Ακολουθώντας σύμφωνα με τις οδηγίες, για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, θα παραμείνει σε έξι χρόνια. Πέντε χρόνια... τέσσερα χρόνια... τρία χρόνια... δύο χρόνια... ένα χρόνο. Ας αφήσουμε, Νιγκρόντα, το ένα χρόνο. Ας έρθει ένας νοήμων άνθρωπος, χωρίς δολιότητα, χωρίς απάτη, με ευθεία φύση· εγώ θα τον καθοδηγήσω, εγώ θα διδάξω τη Διδασκαλία. Ακολουθώντας σύμφωνα με τις οδηγίες, για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, θα παραμείνει σε επτά μήνες. Ας αφήσουμε, Νιγκρόντα, τους επτά μήνες... έξι μήνες... πέντε μήνες... τέσσερις μήνες... τρεις μήνες... δύο μήνες... ένα μήνα... μισό μήνα. Ας αφήσουμε, Νιγκρόντα, τον μισό μήνα. Ας έρθει ένας νοήμων άνθρωπος, χωρίς δολιότητα, χωρίς απάτη, με ευθεία φύση· εγώ θα τον καθοδηγήσω, εγώ θα διδάξω τη Διδασκαλία. Ακολουθώντας σύμφωνα με τις οδηγίες, για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, θα παραμείνει σε επτά ημέρες".

Η απογοήτευση των περιπλανώμενων ασκητών

78. «Μπορεί, Νιγκρόντα, να σκεφτείς έτσι: "Ο ασκητής Γκόταμα είπε αυτά επειδή θέλει μαθητευόμενους". Όμως αυτό, Νιγκρόντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Όποιος είναι ο δάσκαλός σας, ας παραμείνει ο δάσκαλός σας. Μπορεί, Νιγκρόντα, να σκεφτείς έτσι: "Ο ασκητής Γκόταμα είπε αυτά επειδή θέλει να μας απομακρύνει από την απαγγελία μας". Όμως αυτό, Νιγκρόντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Όποια είναι η απαγγελία σας, ας παραμείνει η απαγγελία σας. Μπορεί, Νιγκρόντα, να σκεφτείς έτσι: "Ο ασκητής Γκόταμα είπε αυτά επειδή θέλει να μας απομακρύνει από τον βιοπορισμό μας". Όμως αυτό, Νιγκρόντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Όποιος είναι ο βιοπορισμός σας, ας παραμείνει ο βιοπορισμός σας. Μπορεί, Νιγκρόντα, να σκεφτείς έτσι: "Ο ασκητής Γκόταμα είπε αυτά επειδή θέλει να μας εδραιώσει σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις που είναι φαύλες και θεωρούνται φαύλες σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου μας". Όμως αυτό, Νιγκρόντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Ας παραμείνουν αυτές οι νοητικές καταστάσεις σας φαύλες και θεωρούμενες φαύλες σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου σας. Μπορεί, Νιγκρόντα, να σκεφτείς έτσι: "Ο ασκητής Γκόταμα είπε αυτά επειδή θέλει να μας αποχωρίσει από εκείνες τις νοητικές καταστάσεις που είναι καλές και θεωρούνται καλές σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου μας". Όμως αυτό, Νιγκρόντα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Ας παραμείνουν αυτές οι νοητικές καταστάσεις σας καλές και θεωρούμενες καλές σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου σας. Έτσι λοιπόν, Νιγκρόντα, ούτε επειδή θέλω

μαθητευόμενους λέω αυτά, ούτε επειδή θέλω να σας απομακρύνω από την απαγγελία σας λέω αυτά, ούτε επειδή θέλω να σας απομακρύνω από τον βιοπορισμό σας λέω αυτά, ούτε επειδή θέλω να σας εδραιώσω σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις σας που είναι φαύλες και θεωρούνται φαύλες σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου σας λέω αυτά, ούτε επειδή θέλω να σας αποχωρίσω από εκείνες τις νοητικές καταστάσεις σας που είναι καλές και θεωρούνται καλές σύμφωνα με τη διδαχή του δασκάλου σας λέω αυτά. Υπάρχουν όμως, Νιγκρόντα, φαύλες νοητικές καταστάσεις που δεν έχουν εγκαταλειφθεί, υποκείμενες στη μόλυνση, οδηγούσες σε επαναγέννηση, προκαλούσες προβλήματα, με επώδυνο επακόλουθο, οδηγούσες στο μέλλον σε γέννηση, γήρας και θάνατο, για την εγκατάλειψη των οποίων διδάσκω τη Διδασκαλία. Ωστε σε εσάς που ασκείτε έτσι, οι καταστάσεις υποκείμενες στη μόλυνση θα εγκαταλειφθούν, οι καταστάσεις που οδηγούν στην κάθαρση θα αυξηθούν, και θα παραμείνετε έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση και επιτύχει την εκπλήρωση και επέκταση της σοφίας στην παρούσα ζωή».

79. Όταν αυτό ειπώθηκε, εκείνοι οι περιπλανώμενοι ασκητές έμειναν σιωπηλοί, ντροπιασμένοι, με πεσμένους ώμους, με σκυμμένο κεφάλι, σκεπτικοί, χωρίς να μπορούν να απαντήσουν, καθώς ο νους τους ήταν κατειλημμένος από τον Μάρα. Τότε στον Ευλογημένο ήρθε αυτή η σκέψη: «Όλοι αυτοί οι ανόητοι άνθρωποι έχουν αγγιχτεί από τον Κακό. Πώς είναι δυνατόν ούτε σε έναν να μην έρθει έτσι η σκέψη: 'Λοιπόν, ας ακολουθήσουμε την άγια ζωή υπό τον ασκητή Γκόταμα έστω και για να μάθουμε· τι θα κάνει μια εβδομάδα;'» Τότε ο Ευλογημένος, αφού βρυχήθηκε το βρύχημα του λιονταριού στο πάρκο περιπλανώμενων ασκητών της Ουντουμπάρικα, ανέβηκε στον αέρα και εμφανίστηκε στο όρος Γκιτζτζακούτα. Ο οικοδεσπότης Σαντχάνα όμως αμέσως μπήκε στο Ρατζάγκαχα.

Τέλος της ομιλίας Ουντουμπάρικα, δεύτερη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών.

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 3. Το κεφάλαιο για τον Πάτχικα. 2. Η ομιλία στο μοναστήρι Ουντουμπάρικα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org